

Pārvalde un veterinārais
dienests

Ēdināšanas uzraudzība un pārbažu rezultāti iestādēs

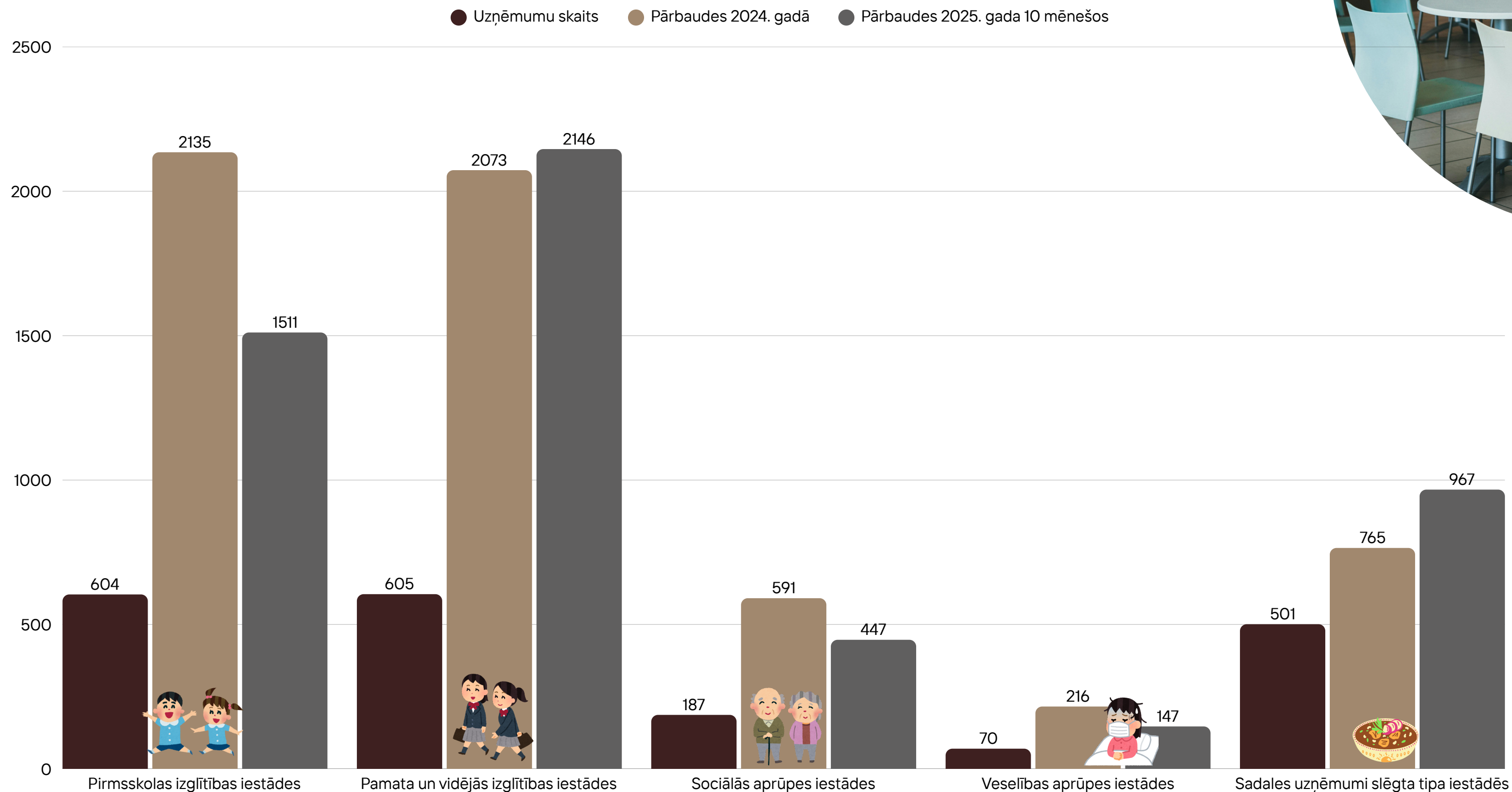
atbilstoši MK noteikumiem Nr. 172 «Noteikumi par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem un ārstniecības iestāžu pacientiem»

Pārvaldes izplatīšanas uzraudzības daļas vadītāja Vineta Grīnberga
2025. gada 28. novembris, Rīga

Pārvalde par pārtiku un veterināro dienestu

PVD reģistrēti uzņēmumi un veiktās pārbaudes 2024. gadā un 2025. gada 10 mēnešos

Pārvalsts un veterinārais
dienests

Higiēnas un uztura normām **atbilstoši** uzņēmumi (%)

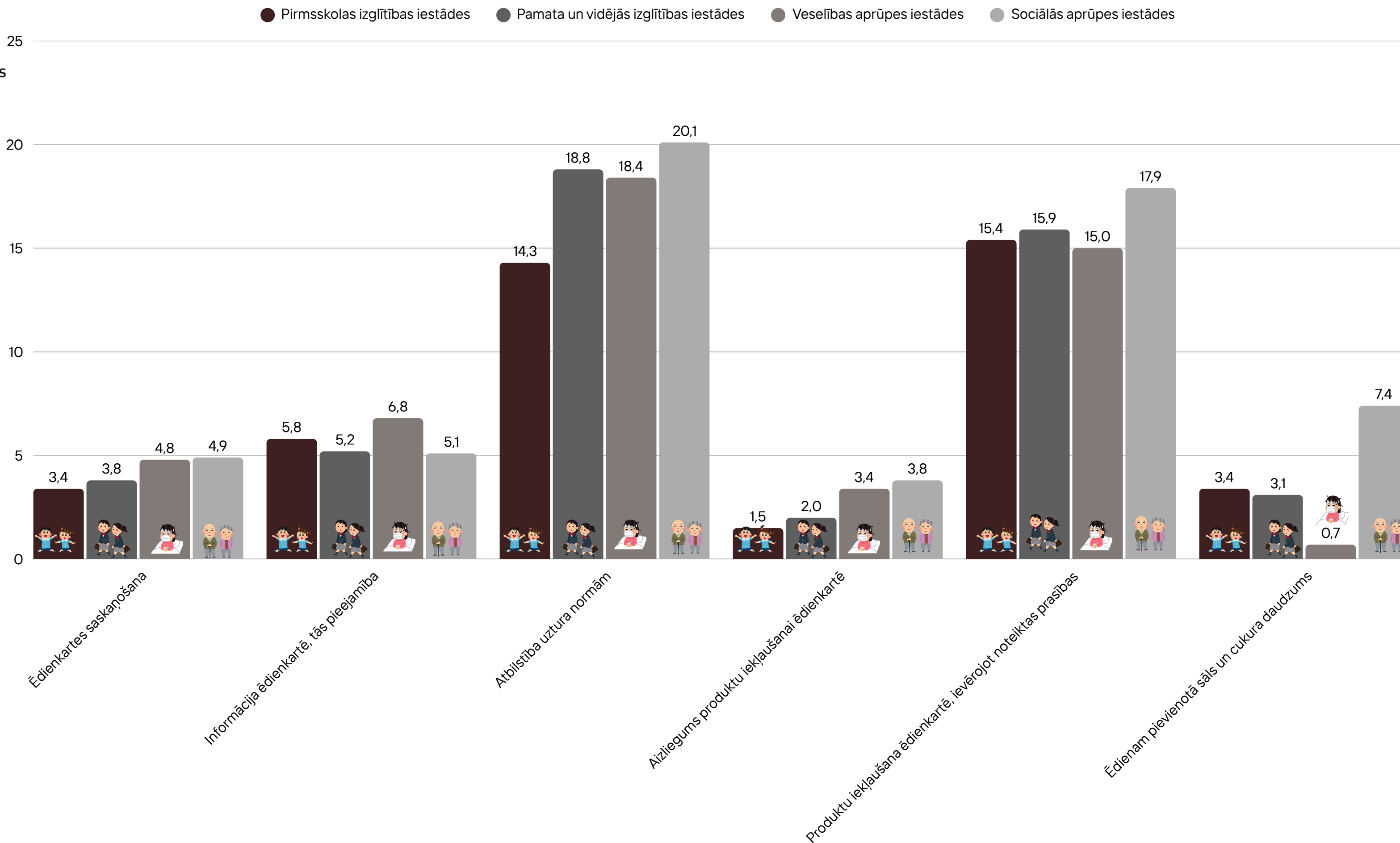
	2024. gads	2025. gada 10 mēneši	
 Pirmsskolas izglītības iestādes	17,7 %	19,1 %	↑
 Pamata un vispārējās izglītības iestādes	10,6 %	11,6 %	↑
 Sociālās aprūpes iestādes	12,8 %	21,4 %	↑
 Veselības aprūpes iestādes	18,3 %	18,5 %	↑
 Sadales uzņēmumi slēgta tipa iestādēs	34,8 %	37,7 %	↑

Pārtikas un veterinārais dienests

Neatbilstības uztura normām 2025. gada 10 mēnešos (% no veiktajām pārbaudēm)

Pārtikas un veterinārais
dienests

PVD saņemtās sūdzības

2024. gads

Par pirmsskolas
izglītības iestādēm

22

93 sūdzības

pamatotas
33 (35,5 %)

Par pamata un vidējās
izglītības iestādēm

59

Par veselības
aprūpes
iestādēm

7

Par sociālās
aprūpes
iestādēm

5

2025. gada 10 mēneši

Par pirmsskolas
izglītības iestādēm

33

 119 sūdzības

pamatotas
24 (20,2 %)

Par pamata un vidējās
izglītības iestādēm

69

Par veselības
aprūpes
iestādēm

7

Par sociālās
aprūpes
iestādēm

10

Pārvalde un veterinārais
dienests

Sūdzību saturs

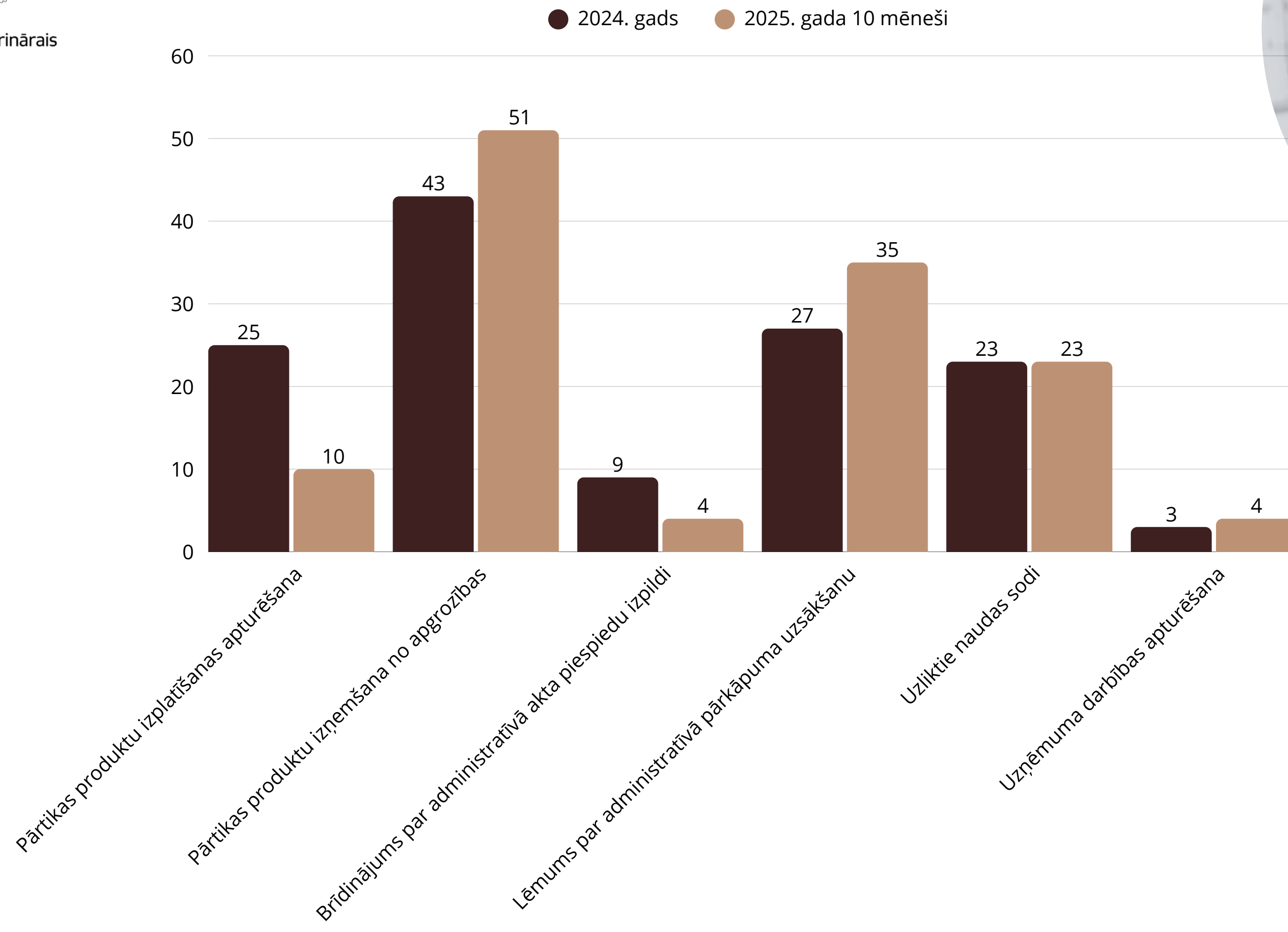
	2024. gads		2025. gada 10 mēneši
 Vispārīgā higiēna	19	↑	28
 Kvalitāte	39	↑	42
 Uztura normas	59	↑	68
 Saslimšanas, slikta pašsajūta	11	↑	17
 Piesārņota pārtika	8	↓	6
 Derīguma termiņi, temperatūra	6	↓	2
 Kaitēkļi, grauzēji	7	↑	14

Pārtikas un veterinārais dienests

Pieņemtie lēmumi

Pārtikas un veterinārais
dienests

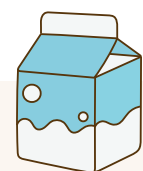
Zaļā publiskā iepirkuma kontrole

 2 336
pārbaudes

 49 079
pārbaudīti
produkti

 3,1 %
neatbilstoši
produkti*

* uzsākot kontroli,
2018. gadā
neatbilstoši
bija 20 %, bet 2024.
gadā – 4,7 %
produktu.

Piens un piena produkti

pārbaudīti

neatbilstoši

9 959

1,4 %

Maize, milti, graudaugu produkti

12 939

2,4 %

Augļi, ogas, dārzeņi

9 370

4,7 %

Gaļa un gaļas produkti

6 053

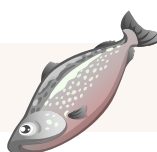
2,2 %

Olas

1 973

5,0 %

Zvejas produkti

816

2,7 %

Citi, piemēram, ievārījumi, medus, sulas

7 969

3,5 %

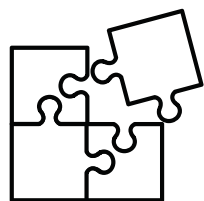

Pārtikas un veterinārais
dienests

Secinājumi – darba organizācija

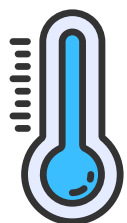
Izglītības iestādes vadītāja atbildība formāla. Ēdienkartes saskaņo tās neizvērtējot; nepietiekama iestādes iekšējā ēdienu kvalitātes un atbilstības uztura normām kontrole.

Ēdināšanas jautājumu risināšanā nepietiekama sadarbība starp izglītības iestādes vadību, izglītojamo vecākiem un ēdināšanas pakalpojumu sniedzēju.

Neatbilstošs pusdienām paredzētais laiks - starpbrīži skolās mazāki nekā noteiktās 30 minūtes, pusdienas pirms plkst. 11.00.

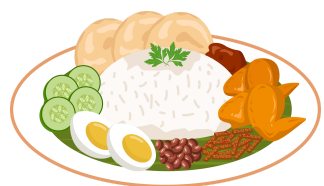
Ēdieni tiek servēti ilgi pirms ēdienreizes, tādējādi nenodrošinot atbilstošu temperatūru.

Pārtikas un veterinārais
dienests

Secinājumi – ēdienu kvalitāte un to pasniegšanas veids

Sastādot ēdienkartes netiek ņemtas vērā izmaiņas ēšanas paradumos, ēdienu izskats, pasniegšanas veids neatbilst izglītojamo vēlmēm, netiek nodrošināts nepieciešamais ēdienu daudzums, porciju svars.

Nepārdomāts ēdienu salikums, ēdienkarte vienveidīga, nav iespējas izglītojamam pašam veidot pusdienu porciju, veicot izvēli no vairākiem ēdieniem (pārtikas atkritumi).

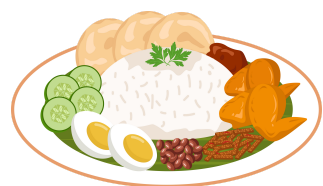

Virtuves personālam nav atbilstošu zināšanu veselīgas ēdienkartes sastādīšanā, tostarp speciālā uztura gatavošanas jautājumos. Netiek izvērtēti riski un ieviesti pasākumi, lai visos tehnoloģiskā procesa posmos (izejvielu uzglabāšana, ēdienu gatavošana, ēdienu pasniegšana u.c.) novērstu īpašai diētai paredzēto produktu piesārņošanu, piemēram, bezglutēna produktu piesārņošanu ar glutēnu saturošu pārtiku.

Pārtikas un veterinārais
dienests

Secinājumi – uztura normas

Uztura normām noteiktās prasības apgrūtina komplekso pusdienu ēdienkartē iekļaut vairākus ēdienus, lai būtu izvēle, īpaši, ja tiek nodrošināta pašapkalpošanās (lieki aprēķini).

Kritēriju trūkums atsevišķām prasībām noteikumos par uztura normām rada dažādu interpretāciju un apgrūtina to ievērošanu, piemēram, nosacījumi izvēles ēdienkartei (konditorejas izstrādājumi u.c.) vai produktiem tirdzniecībai.

Nav izveidota vienota pārtikas produktu ķīmiskā sastāva datu bāze. Aprēķinos tiek izmantoti novecojuši dati, apgrūtināta ēdienkartes atbilstības uztura normām izstrāde un tās kontrole.

Pārtikas un veterinārais
dienests

Secinājumi – zaļais publiskais iepirkums

Ēdināšanas uzņēmumu darbiniekiem nav informācijas par zaļā publiskā iepirkuma nosacījumiem, tostarp par līgumā noteiktajiem konkrētiem kritērijiem ēdienu gatavošanai izmantotajiem produktiem.

Iestādes neveic vai veic nepietiekoši kontroli par zaļā publiskā iepirkuma nosacījumu izpildi.

Netiek veiktas līgumā paredzētās korektīvās darbības, saņemot zaļā publiskā iepirkuma nosacījumiem neatbilstošus produktus.

Pārtikas un veterinārais
dienests

Ieteikumi

- ✓ Organizēt izglītojošus seminārus, apmācības izglītības iestāžu un ēdināšanas uzņēmumu personālam, sniegt metodisku palīdzību ēdināšanas uzņēmumiem, izstrādājot vadlīnijas uztura normu nodrošināšanai, pievienojot ēdienkaršu paraugus.
- ✓ Vienotas pieejas nodrošināšanai enerģētiskās un uzturvērtības aprēķiniem, izveidot pārtikas produktu ķīmiskā sastāva datu bāzi.
- ✓ Veselīga uztura izvēles principu apgūšanai, kompleksajās pusdienās piedāvāt vairākus ēdienus, nodrošinot izvēles iespējas izglītojamam pašam veidot pusdienu porciju.
- ✓ Uztura kvalitātes uzlabošanai pārskatīt pamatkritērijus pārtikas produktu iepirkumiem, veicināt vietējo ražotāju piedalīšanos iepirkuma konkursos, kā arī veikt iepirkuma speciālistu izglītošanu.
- ✓ Izglītot bērnus un bērnu vecākus, sagatavojot informāciju un uzskatāmos materiālus higiēnas prasībām un veselīgu uzturu.

Pārtikas un veterinārais
dienests

Paldies par uzmanību!

